

Food and Agriculture
Organization of the
United Nations

General Fisheries Commission
for the Mediterranean
Commission générale des pêches
pour la Méditerranée

ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΛΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΤΥΧΑΙΩΝ ΣΥΛΛΗΨΕΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΧΕΛΩΝΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΑΛΙΕΙΑ

Σε συνεργασία με

Χρηματοδοτήθηκε από

ΤΕΧΝΙΚΟ ΦΥΛΛΟ ΑΡ. 1 – ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΧΕΛΩΝΩΝ ΠΟΥ ΑΠΑΝΤΩΝΤΑΙ ΣΤΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ

Κλείδα αναγνώρισης 1

Γενική παρατήρηση της θαλάσσιας χελώνας: φολίδες (υφιστάμενες ή μη)

Κλείδα αναγνώρισης 2

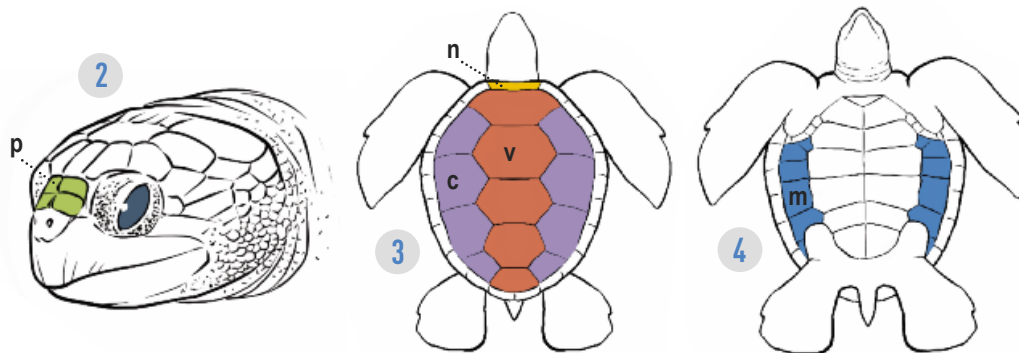
Παρατήρηση της κεφαλής: αριθμός προμετωπιαίων φολίδων

Κλείδα αναγνώρισης 3

Παρατήρηση του κελύφους: αριθμός πλακών στο κέλυφος και θέση του αυχένα

Κλείδα αναγνώρισης 4

Παρατήρηση του πλάστρου: αριθμός περιφερικών πλακών

Προμετωπιαίες φολίδες (p)

Αυχενικές πλάκες (n)

Πλευρικές πλάκες (c)

Σπονδυλικές πλάκες (v)

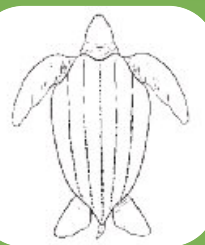
Περιφερικές πλάκες (m)

Χελώνα χωρίς φολίδες

Δερματοχελώνα (*Dermochelys coriacea*)

Ράμφος με 2 κοφτερές προεξοχές

Καβούκι από δέρμα με 5 διαμήκειες κορυφογραμμές

1

Χελώνα με φολίδες

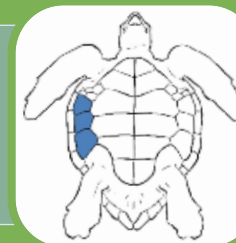
Χελώνα καρέτα (*Caretta caretta*)

Κεφάλι με 2 ζεύγη προμετωπιαίων φολίδων

Κέλυφος που αποτελείται από 5 ζεύγη πλευρικών πλακών με το 1^ο ζεύγος να αγγίζει την αυχενική πλάκα

Το πλάστρο αποτελείται από 3 ζεύγη περιφερικών πλακών

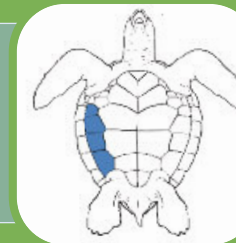
Πράσινη χελώνα (*Chelonia mydas*)

Κεφάλι με ένα ζεύγος προμετωπιαίων φολίδων

Κέλυφος που αποτελείται από 4 ζεύγη πλευρικών πλακών χωρίς το 1^ο ζεύγος να έρχεται σε επαφή με την αυχενική πλάκα

Το πλάστρο αποτελείται από 4 ζεύγη περιφερικών πλακών

ΤΕΧΝΙΚΟ ΦΥΛΛΟ ΑΡ. 2 – ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΧΕΛΩΝΩΝ ΠΟΥ ΑΛΙΕΥΘΗΚΑΝ ΤΥΧΑΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΛΙΕΙΑ ΜΕ ΣΤΑΤΙΚΑ ΔΙΧΤΥΑ

1

Με τον κινητήρα στο νεκρό, τραβήξτε απαλά το δίχτυ για να ανεβάσετε τη χελώνα στο σκάφος.

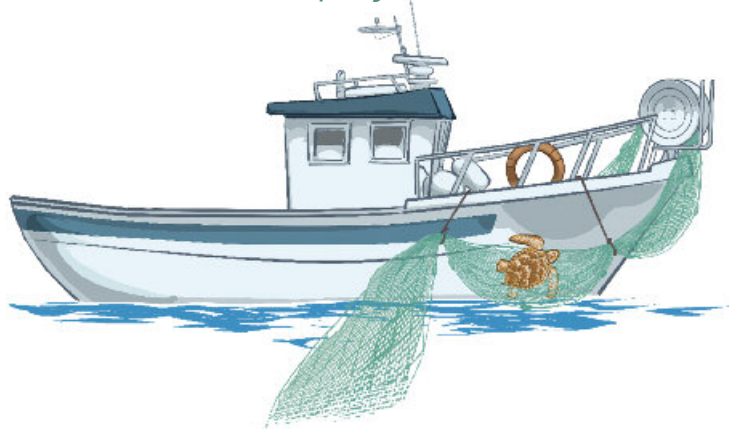
2

Περάστε ένα σχοινί γύρω από το δίχτυ, μπροστά από τη χελώνα.

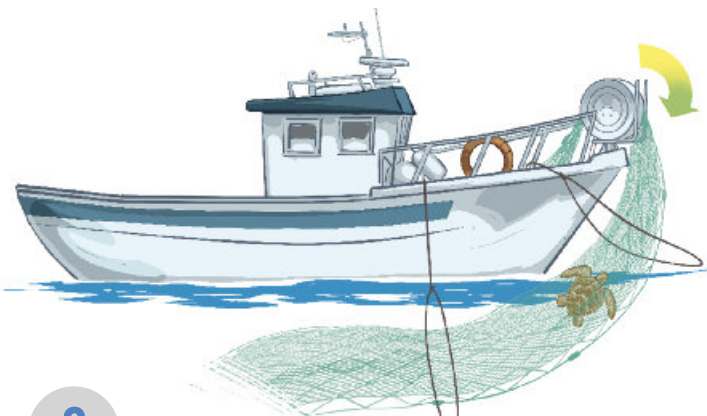
4

Χρησιμοποιώντας τα σχοινιά, φέρτε αργά τη χελώνα στο πλάι του σκάφους.

3

Περάστε ένα δεύτερο σχοινί γύρω από το δίχτυ, πίσω από τη χελώνα. Αφήστε το δίχτυ λίγο χαλαρό.

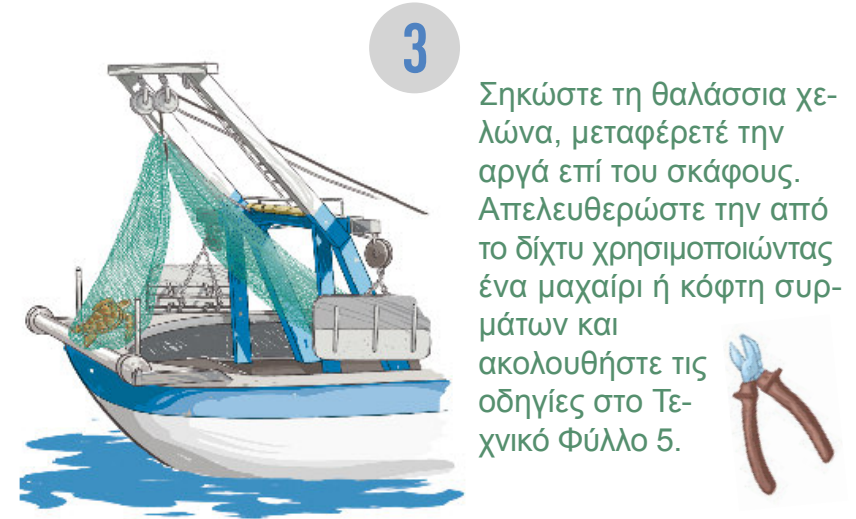
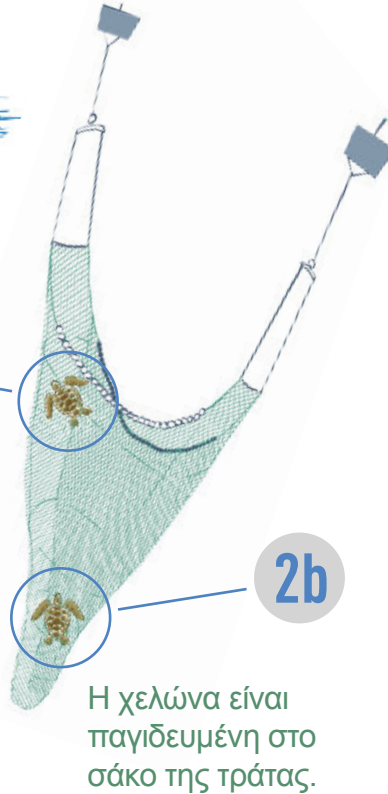
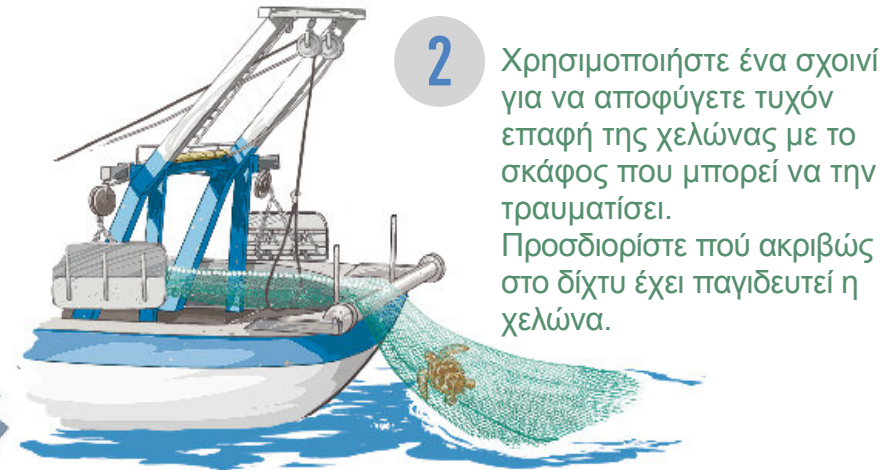
5

Σηκώστε αργά τη χελώνα επί του σκάφους. Απελευθερώστε την από το δίχτυ χρησιμοποιώντας μαχαίρι ή κόφτες συρμάτων και ακολουθήστε τις οδηγίες στο Τεχνικό Φύλλο 5.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΦΥΛΛΟ ΑΡ. 3 – ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΧΕΛΩΝΩΝ ΠΟΥ ΑΛΙΕΥΘΗΚΑΝ ΤΥΧΑΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΛΙΕΙΑ ΜΕ ΤΡΑΤΑ

ΤΕΧΝΙΚΟ ΦΥΛΛΟ ΑΡ. 4 - ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΧΕΛΩΝΩΝ ΠΟΥ ΑΛΙΕΥΘΗΚΑΝ ΤΥΧΑΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΛΙΕΙΑ ΜΕ ΠΑΡΑΓΑΔΙΑ

Με τον κινητήρα στο νεκρό, σηκώστε τη χελώνα στο σκάφος.

1

Εάν η χελώνα είναι μικρή, σηκώστε την με τα δύο χέρια.

Εάν η χελώνα είναι μεγάλη, σηκώστε την επί του σκάφους χρησιμοποιώντας απόχη και σχοινί.

Εάν η χελώνα είναι πολύ μεγάλη για να ανυψωθεί στο σκάφος, φέρτε την όσο το δυνατόν πιο κοντά στο σκάφος χωρίς να τραβήξετε την πετονιά για να αποφύγετε τυχόν τραυματισμό.

Κόψτε την πετονιά όσο το δυνατόν πιο κοντά στη χελώνα με ένα εργαλείο κοπής (κόφτες συρμάτων ή με μια λεπίδα προσαρτημένη σε μία μακριά ράβδο για μεγάλα παραγάδια)

2

Αφαίρεση του αγκιστρίου

Εάν το αγκίστρι είναι ορατό και μπορεί να αφαιρεθεί

Τοποθετήστε ένα κομμάτι ξύλου ή σωλήνα στο στόμα της χελώνας για να αποφύγετε να σας δαγκώσει όταν θα αφαιρέσετε το αγκίστρι. Χρησιμοποιήστε τους κόφτες για να κόψετε το αγκίστρι στα δύο και αφαιρέστε και τα δύο μέρη.

Εάν δεν είναι δυνατόν να αφαιρεθεί το αγκίστρι

Κόψτε την πετονιά όσο το δυνατόν πιο κοντά στο στόμα της χελώνας.

Μην τραβήξετε την πετονιά.

Μην:

Τραβήξετε την πετονιά

Τραβήξετε την χελώνα από τα πτερύγιά της

ΤΕΧΝΙΚΟ ΦΥΛΛΟ ΑΡ. 5 - ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΧΕΛΩΝΑΣ

ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΧΕΛΩΝΑΣ

Σηκώστε τη χελώνα, κρατώντας την από τις άκρες του κελύφους

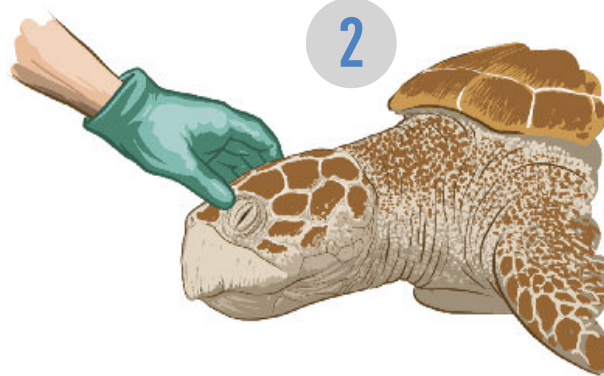
Η χελώνα κινείται: η χελώνα είναι ζωντανή. Ακολουθήστε τις οδηγίες στο Τεχνικό Φύλλο 6.

1

Η χελώνα δεν κινείται: η θαλάσσια χελώνα είναι είτε νεκρή είτε αναισθητη. Ακολουθήστε τα βήματα 2 και 3.

Κινήστε αργά τα δάχτυλά σας προς τα μάτια της χελώνας

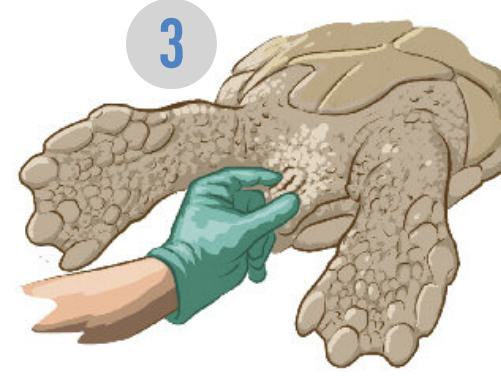

2

Η χελώνα κλείνει τα βλέφαρά της.

Η χελώνα δεν είναι νεκρή. Ίσως είναι αναισθητη και έχει νερό στους πνεύμονες. Ξεκινήστε να την επαναφέρετε.

Πιέστε την κλοάκη

3

Η χελώνα συστέλλει την κλοάκη.

ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΧΕΛΩΝΑΣ

Βάλτε τη χελώνα στη σκιά, σε ασφαλές μέρος και τοποθετήστε ένα υγρό πανί πάνω από το κέλυφός της, προσέχοντας να μην καλύψει το κεφάλι της.

Αν είναι δυνατόν, σηκώστε το πίσω μέρος της χελώνας περίπου 20 εκ. (για παράδειγμα χρησιμοποιώντας ένα κουτί ή λάστιχο) για να αφαιρέσετε το νερό από τους πνεύμονες.

Παρακολουθήστε την για να εντοπίσετε οποιοδήποτε σημάδι ζωής. Ακολουθήστε τις οδηγίες στο Τεχνικό Φύλλο 6.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΦΥΛΛΟ ΑΡ. 6 – ΑΝΑΦΟΡΑ ΤΥΧΑΙΩΝ ΣΥΛΛΗΨΕΩΝ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΗΣΤΕ ΜΕ ΤΙΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Επικοινωνήστε με τις αρμόδιες εθνικές αρχές για να αναφέρετε τυχαίες συλλήψεις θαλάσσιων χελωνών.

Περιγράψτε την κατάσταση της χελώνας, ειδικά εάν είναι ζωντανή και σε καλή κατάσταση, ή τραυματισμένη ή δεν δείχνει κανένα σημάδι ζωής / είναι νεκρή.

Διευθετήστε με τις αρχές την παρακολούθηση και φροντίδα που χρειάζεται η χελώνα κατά την επιστροφή στο λιμάνι.

ΚΑΤΑΓΡΑΨΤΕ ΤΙΣ ΑΚΟΛΟΥΘΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΛΛΗΨΕΙΣ
ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΧΕΛΩΝΩΝ ΣΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΣΚΑΦΟΥΣ

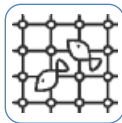
Ημερομηνία

Θέση GPS

Γεωγραφική υποπεριοχή

Τύπος σκάφους (κατηγορία αλιευτικού σκάφους)

Αλιευτικό εργαλείο

Είδη που έχουν αλιευθεί

Συνολικός αριθμός δειγμάτων που αλιεύθηκαν

Αριθμός δειγμάτων που απελευθερώθηκαν ζωντανά

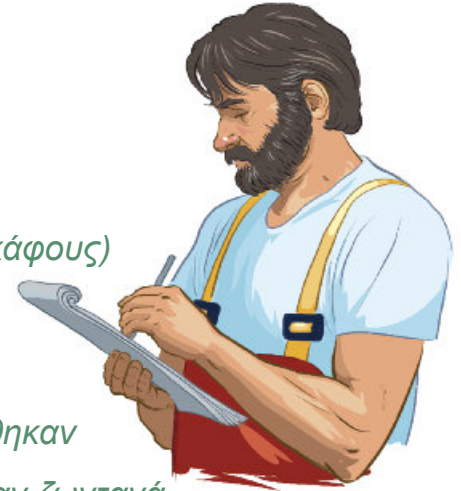
Αριθμός νεκρών δειγμάτων

Αριθμός δειγμάτων σε άγνωστη κατάσταση

Και αν είναι δυνατόν...

Τραβήξτε φωτογραφίες της/των χελώνας/-ών, της κεφαλής και του κελύφους.

Οι παραπάνω πληροφορίες είναι εξαιρετικά σημαντικές! Υποβάλετε τις το συντομότερο δυνατόν στις αρμόδιες εθνικές αρχές. Εάν έχετε αμφιβολίες, ζητήστε τη βοήθειά τους.

ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΛΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΤΥΧΑΙΩΝ ΣΥΛΛΗΨΕΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΧΕΛΩΝΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΑΛΙΕΙΑ

Αυτός ο οδηγός αναπτύχθηκε στο πλαίσιο ενός έργου που είχε ως στόχο το μετριασμό των αρνητικών αλληλεπιδράσεων μεταξύ απειλούμενων θαλάσσιων ειδών και αλιευτικών δραστηριοτήτων. Αυτό το έργο υλοποιήθηκε από τη Γραμματεία της Συμφωνίας για τη Διατήρηση των Κητωδών της Μαύρης Θάλασσας, της Μεσογείου και της Παρακείμενης Περιοχής του Ατλαντικού (ACCOBAMS) και από τη Γενική Επιτροπή Αλιείας για τη Μεσόγειο (GFCM), σε συνεργασία με το Κέντρο Περιφερειακής Δραστηριότητας για ειδικά προστατευόμενες περιοχές, (SPA / RAC). Ο κύριος στόχος του έργου ήταν η ενίσχυση της διατήρησης των απειλούμενων θαλάσσιων ειδών (κητώδη, θαλάσσιες χελώνες και θαλάσσια πτηνά κ.λ.π.) προωθώντας υπεύθυνες αλιευτικές πρακτικές στη Μεσόγειο.

Τεχνική και επιστημονική συμβολή (με αλφαβητική σειρά)

Aurora Nastasi, Julia Pierraccini, François Poisson, Jacques Sacchi

Εικόνες

Alberto Gennari

Γραφικό σχέδιο

Stile Libero Communication Monaco

Κύριες βιβλιογραφικές αναφορές

Claro F., Poisson F., Sacchi J. Guides pratiques pour la libération des tortues marines capturées lors des activités de pêches dans la mer Méditerranée.

Claro F., Poisson F., Sacchi J., Germain E. Aquarium La Rochelle. Guides pratiques pour la libération des tortues marines capturées lors des activités de pêches pour la façade Manche-Atlantique.

FAO Fisheries and Aquaculture Department. Guidelines to reduce sea turtle mortality in fishing operations. Rome, FAO. 2009. 128pp.

GFCM, 2017. GFCM Data Collection Reference Framework (DCRF). Version: 2017.1

UNEP/MAP -RAC/SPA, 2001. Sea Turtle Handling Guidebook for Fishermen–Teaching Book. By Gerosa G. & Aureggi M.

Οι ονομασίες που χρησιμοποιούνται και η παρουσίαση υλικού σε αυτό το ενημερωτικό προϊόν δεν συνεπάγονται την έκφραση οποιασδήποτε γνώμης εκ μέρους του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO) ή της Γραμματείας της Συμφωνίας για τη Διατήρηση των Κητωδών της Μαύρης Θάλασσας, της Μεσογείου και της Παρακείμενης Περιοχής του Ατλαντικού (ACCOBAMS) σχετικά με το νομικό ή αναπτυξιακό καθεστώς οποιασδήποτε χώρας, επικράτειας, πόλης ή περιοχής ή των αρχών της, ή σχετικά με την οριοθέτηση των συνόρων ή των ορίων της. Η αναφορά συγκεκριμένων εταιρειών ή προϊόντων κατασκευαστών, ανεξάρτητα από το εάν έχουν κατοχυρωθεί με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ή όχι, δεν συνεπάγεται ότι έχουν εγκριθεί ή προταθεί από τον FAO ή την ACCOBAMS έναντι άλλων εταιρειών παρόμοιας φύσης που δεν αναφέρονται. Οι απόψεις που εκφράζονται σε αυτό το ενημερωτικό προϊόν είναι αυτές των συγγραφέων και δεν αντικατοπτρίζουν απαραίτητα τις απόψεις ή τις πολιτικές του FAO ή της ACCOBAMS.

Ο FAO και η ACCOBAMS ενθαρρύνουν τη χρήση, την αναπαραγωγή και τη διάδοση αυτού του ενημερωτικού προϊόντος. Εκτός αν ορίζεται διαφορετικά, το υλικό μπορεί να αντιγραφεί, να ληφθεί και να εκτυπωθεί για ιδιωτικούς σκοπούς μελέτης, έρευνας και διδασκαλίας ή για χρήση σε μη εμπορικά προϊόντα ή υπηρεσίες, υπό την προϋπόθεση ότι παρέχεται η κατάλληλη αναγνώριση του FAO και της ACCOBAMS για την προέλευση και τον κάτοχο των πνευματικών δικαιωμάτων και ότι η υποστήριξη των απόψεων, των προϊόντων ή των υπηρεσιών των χρηστών από τους FAO / ACCOBAMS δεν υπονοείται με κανέναν τρόπο.